

Motion till riksdagen 2020/21:112

av **Angelica Lundberg (SD)**

Höjd åldersgräns för könsbyte

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja åldersgränsen för könsbyte och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Könsbyte regleras i lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall.

För att kunna ges tillstånd till ny juridisk könstillhörighet och könskorrigering kirurgiska ingrepp kräver lagen att den som ansöker om könsbyte ska vara minst 18 år gammal och måste ha bott i landet minst ett år. En mycket kritiserad lagrådsremiss från 2018 föreslog att barn så unga som 15 år skulle kunna få genomgå könsbyte om det fanns särskilda skäl och att personer som har fyllt 12 år skulle kunna ändra juridiskt kön.

Socialstyrelsens bedömning är att det saknas vetenskaplig och erfarenhetsbaserad kunskap om nytta och risker med ingreppen före 18 års ålder. Argumentet som framförs av Socialstyrelsen är att det är ett irreversibelt ingrepp och man bör vara rimligen säker på att det medför en bestående och betydande nytta för personen innan det utförs.

Att sterilisera sig är även det ett irreversibelt ingrepp. Enligt steriliseringslagen får en person som har fyllt 25 år på egen begäran steriliseras, om han eller hon är bosatt i Sverige. I förarbetet till lagen säger utredningen att inte bara intellektuell mognad utan även emotionell och sexuell mognad krävs för ett beslut om sterilisering och att detta oftast inte utvecklas förrän i 20–25-årsåldern, ibland senare. Man trycker också på att ingreppet är ett avgörande beslut för resten av livet.

Det samma gäller självklart för könsbyten. Antalet unga flickor som söker hjälp för att ändra sitt biologiska kön har ökat explosionsartat. 2008 fick 28 flickor i åldern 10–19 år vård för könsdysfori, visar Socialstyrelsens statistik. 2017 var 536 flickor i samma åldersgrupp inskrivna. Rapporter från bland annat läkare och föräldrar vittnar om att en stor del ångrar sitt ingrepp och i vissa fall även valt att avsluta sitt liv som en konsekvens av det. Enligt Uppdrag granskning har många av de unga som vill byta kön flera

diagnoser – som självskadebeteende, autism och anorexia. De har varit i kontakt med personal på könsidentitetsmottagningar både i Sverige och i andra länder som varnar för att man inte vet vad man gör när det kommer till könskorrigeringar av den nya gruppen unga patienter. Forskare menar att problematiken istället handlar om psykologiska frågor kring vem man är.

Behandling med hormoner, samma medicin som används vid kemisk kastrering av vuxna män, ökar i åldersgruppen 15–19 år. Denna medicin kan ge påverkan på skelettet, hjärtpåverkan och påverkan på den mentala hälsan.

I stället för att behandla de underliggande psykiska problemen väljer man alltså att experimentera med unga människors kroppar och hjärnor. Att barn eller unga vuxna utan fullt utvecklad konsekvensanalys ska kunna fatta livsavgörande, irreversibla beslut utan att ha full insikt i vad de innebär är inte rimligt. Åldersgränsen för att få göra ett könsbyte ska därför höjas till 25 år och riktade insatser för ungas psykiska hälsa bör utökas.

Angelica Lundberg (SD)